



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica**

Ab anno Christi 1521. usque ad annum 1525

**Fleury, Claude**

**August. Vind. [u.a.], 1769**

**VD18 90118472**

§. 89. Lutherus deserto secessu Wittembergam delatus.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66495)

Ecclesiæ regimen acceptare recusabant, Fliscus quoque sese huic oneri itidem subducere cogitabat, ast legitima excusatione destitutus, suam nominationem ratam habere compellebatur, idque unicum precibus ejus datum, ut in Vaticano Palatio habitare non cogeretur.

*Sæcul. XVI.  
A. C. 1522.*

§. LXXXIX.

*Lutherus deserto secessu Wittembergam delatus.*

Ineunte hoc anno Lutherus custodiæ suæ pertæsus Wittembergam rediit, cum vero ab Electore Saxonæ minime vocatus esset, ejusque indignationem ultraneo hoc reditu incursum se pertimesceret, ideo Mense Martio ad eundem literas dedit, hunc in modum scriptas. Jussa tua, Serenissime Princeps, semper revereor, secessum tamen meum relinquo, nullo perverso animi proposito stimulatus; haud equidem me latet, me plurimum objurgationem incursum, quod tali pacto meipsum discrimini exponam; cum enim a Papa necnon a Cæsare proscriptus sim, tantam horum potentiam contemnere non deberem, hæcque dudum, nec non seria mente perpendi; nihilominus triplici ex causa reditum meum oppido necessarium fore existimo, ac primo quidem, quod a  
Witten-

*Sleid in com.  
l. 3. p. 80.  
Florim. de  
Raym. de  
orig. hæres.  
l. 1. c. 5.  
Surius in  
com. an. 1522  
Cochl. in actis  
& script.  
Luth. ann.  
1522. p. 48.*

**Sæcul. XVI**  
**A. C. 1522.**

Wittenbergenſi Eccleſia, cujus conſervationem negligere haud valeo, iteratis literis evocatus fuerim; hujus enim Eccleſiæ populique cura ſpeciali ratione mihi concredita, ejusque ſalus plurimum cordi eſt. Altera ratio fuit, quod me abſente diabolus totam meam Eccleſiam turbaverit, nec aliter quam me præſente pax revocari poſſit, quæ ratio adeo urgens mihi viſa eſt, ut vix rem edoctus, conſeſtim nilque hæſitans itineri me commiſerim; nihil enim antiquius habeo, quam gregis mei ſalutem, cui quidem per epistoſas invigilare potuiſſem, niſi in præſenti rerum viciffitudine ejusmodi remedium nimis infirmum fuiſſet. Denique tertia ratio erat, quod ingentem tempeſtatem Germaniæ impendentem prævideam, cum illa Dei beneficia ſibi oblata contemnat. Equidem non pauci veram doctrinam (ita commentitiam ſuam reformationem appellitabat) ſummo ſtudio amplexi ſunt, aſt iidem illam morum ſuorum perversitate coinquinant, illam Spiritus libertatem, quam a me edocti ſunt, in uſum improbum vertunt; alii vero omnino toti in eo ſunt, ut eandem hanc doctrinam penitus opprimant, quæ res ſeditionem afferre poſſet. Quamvis enim jam potenter Papæ tyrannidem diminuerim, cum tamen Magiſtratus inſignem

signem adeo favorem grato animo accipere recusent, timendum omnino, ne Deus Verbi sui contemptum puniat, ac sensim omnes malis oppressos penitus delet.

In eadem epistola plures adhuc alias reditus sui causas adducit, quibus tamen minus insistit, primas, quas allegasset, fatis superque validas existimans. His tandem addebat: oro te Serenissime Elector, ut meum in urbem accessum, licet absque tua venia factum haud indigne feras, sed recorderis, quod tanquam Princeps supremus non nisi in corpora, ac subditorum bona potestatem habeas, solus vero Christus supremus sit animarum Dominus, quarum cura cum mihi est credita, eis in auxilium venire, obstrictus sum.

## §. XC.

*Tumultus a Carlostadio Wittembergæ suscitati.*

Turbas, quas Lutherus in sua epistola memorat, Wittembergæ suscitaverat Carlostadius, qui Lutheri absentiam in rem suam vertens, totam Ecclesiae disciplinam evertere nitebatur: Idem enim, cujus jam olim mentionem ingessimus, Vir erat ferox, stupidus, calidus tamen & seditiosus, sine pietate,

*Hist. Eccles. Tom. XXXIV.*

L &amp;

Sæc. XVI.  
A.C. 1522.Sleid. l. 3.  
p. 82.Zwingl. ep.  
ad Matth.Albert. id. de  
vera Relig.